

БОЙЧЕНКО В. М.

аспірант кафедри банківської справи

ДВНЗ «Українська академія банківської справи

Національного банку України»

м. Суми, Україна

АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ ЗМІН В АКТИВАХ ТА ПАСИВАХ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Одним із основних фінансових показників, який характеризує банківську систему, є відношення між активами та пасивами банків. Проаналізуємо динаміку зміни цього відношення протягом 6 років з 2008 р. по жовтень 2014 р., період, що носить посткризовий характер. Дана залежність представлена на рис. 1.

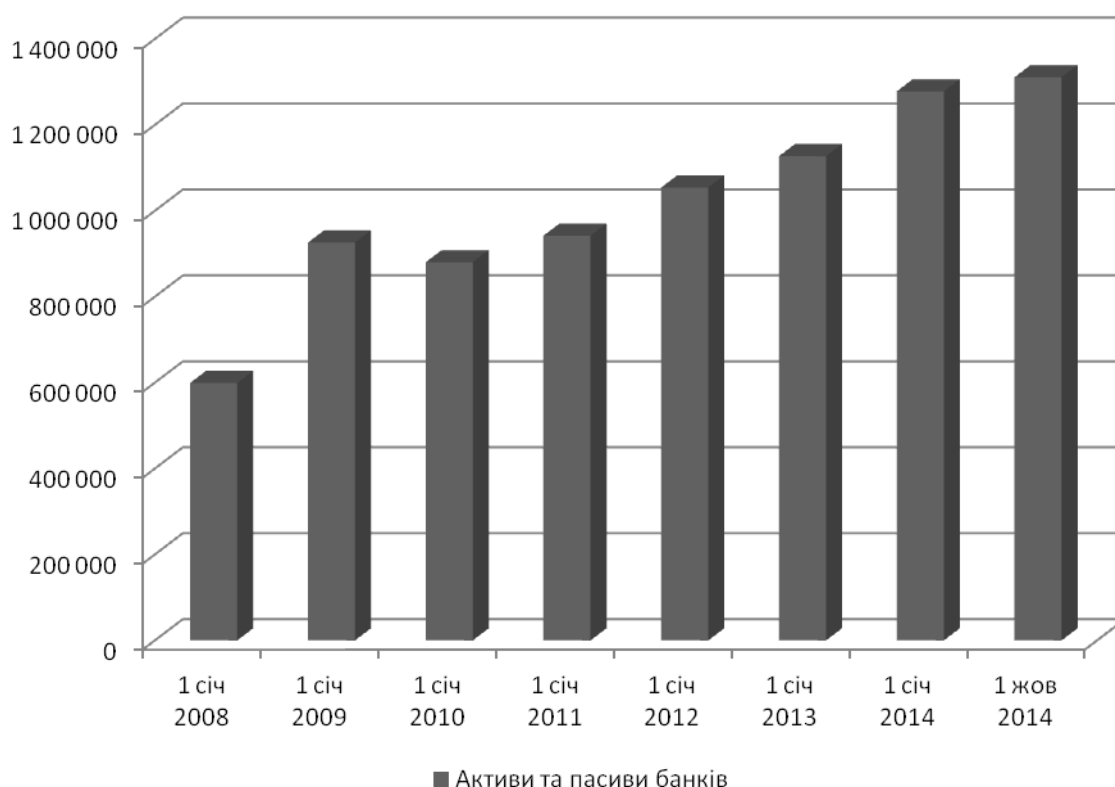

Рисунок 1 – Динаміка зміни активів та пасивів банківської системи України за період 2008 – 2014 рр. [1]

Як бачимо, 2009 р. відзначився значним стрибком по відношенню до 2008 р., який пройшов під гаслом світової економічної кризи. Після 2009 р. активи та пасиви банківської системи України дещо зменшилися, але поступово почали знову наростати. У 2014 р. бачимо також більш різке зростання активів і пасивів, яке продовжується протягом 10 місяців цього року.

Питома вага основних засобів і нематеріальних активів у структурі активів сама по собі не є однозначно позитивною чи негативною ознакою фінансової стабільності банківської установи, проте, аналізуючи показники діяльності банку, доцільно враховувати низьку ліквідність основних фондів даного призначення, принаймні тривалий термін їх реалізації. Середнє значення цього показника для всієї банківської системи станом на початок 2013 р. становило 3,5 %. Протягом 2013 р. загальні активи банків України зросли на 11,1 %, це збільшення відбулося за рахунок активів переважно в національній валюті.

В розрізі активів банківської системи України спостерігається зростання майже за всіма активними статтями, за виключенням готівкових коштів та банківських металів, коштів в Національному банку України (НБУ), кореспондентських рахунків, що відкриті в інших банках. Скорочення саме за цими статтями відбулося протягом 10 місяців з початку 2014 р. Це можна пояснити нестабільною ситуацією із курсом гривні, а також слабким золотовалютним забезпеченням зі сторони НБУ. Стосовно пасивів, то тут протягом 2014 р. спостерігається скорочення майже за всіма статтями, крім коштів суб'єктів господарювання. Таку картину частково можна пояснити попередніми причинами, які створили вкрай ненадійне середовище для вкладників.

Абсолютний розмір власного капіталу банківської системи є одним із головних показників фінансового стану і надійності банків. Так, протягом 2013 р. власний капітал банківської системи України виріс на 14,7 млрд. грн. або на 9,5 %. Щодо питомої ваги власного капіталу в пасивах банку, то вона практично не змінилася. Підтвердженням негативної тенденції в активах та

пасивах банківської системи України є негативні значення рентабельності капіталу та активів. Відносно дохідної та витратної частини банківської системи України, то доходи за цей рік стали значно поступатися витратам банків.

Як висновок, можна сказати, що банківська система України на сучасному етапі свого розвитку переживає досить складний і нестабільний період. Комерційні банки не можуть повноцінно виконувати свої функції, тому частина із них буде підлягати ліквідації або реорганізації.

Література:

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control>.